

สรุปการศึกษาดูงานคณะผู้บริหาร สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณ นครซีอาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ระหว่างวันที่ 16 - 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2551

การเดินทางศึกษาดูงาน ของคณะผู้บริหาร สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ นครซีอาน สาธารณรัฐประชาชนจีนครั้งนี้ มีผู้ร่วมเดินทางทั้งสิ้น 24 คน คือ

1. รศ.กมลพรรณ	นามวงศ์พรหม	รองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพ	หัวหน้าคณะเดินทาง
2. ผศ.กรรทอง	รัตนวงศ์สวัสดิ์	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายอำนวยการ	รองหัวหน้าคณะเดินทาง
3. นายฉัตรชัย	จรรยาพงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมาย	ผู้เข้าร่วม
4. นายจิรวัดน์	วีรังกร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต	ผู้เข้าร่วม
5. นางพิกุล	บุญประเสริฐ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต	ผู้เข้าร่วม
6. น.ส.ลิลลา	วุฒิวาณิชกุล	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรและการสอน	ผู้เข้าร่วม
7. นางเตือนตา	ห้วยหงส์ทอง	หัวหน้างานสวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่	ผู้เข้าร่วม
8. น.ส.กอบกุล	จามรนาค	หัวหน้างานบริหารงานบุคคล กองการเจ้าหน้าที่	ผู้เข้าร่วม
9. นางเฉลิมศรี	ตั้งคณานุกุลชัย	หัวหน้างานวิเคราะห์แผนและงบประมาณ กองแผนงาน	ผู้เข้าร่วม
10. นางจุฑาทพร	ฉันทากร	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สิน	ผู้เข้าร่วม
11. นางปิยฉัตร	ช่างเหล็ก	สำนักงานทรัพย์สิน	ผู้เข้าร่วม
12. น.ส.นงลักษณ์	นันทิพย์	ผู้อำนวยการกองกลาง	ผู้เข้าร่วม
13. นางสุกัญญา	มณีเจริญ	หัวหน้างานการประชุม กองกลาง	ผู้เข้าร่วม
14. นางประไพพิศ	ลลิตาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน	ผู้เข้าร่วม
15. น.ส.รัตติญา	ศรีดาราร	ผู้อำนวยการสำนักงานบริการวิชาการ	ผู้เข้าร่วม
16. น.ส.เกษชญา	มีความสุข	สำนักงานบริการวิชาการ	ผู้เข้าร่วม
17. นางไพเราะ	รุ่งเรือง	หัวหน้างานเงินรายได้ กองคลัง	ผู้เข้าร่วม
18. นายสมศักดิ์	ทับทิมทอง	หัวหน้างานความร่วมมือระหว่างประเทศ และพิธีการ กองวิเทศสัมพันธ์	ผู้เข้าร่วม
19. น.ส.กรวรรณ	ตันนิตีไพศาล	สำนักงานตรวจสอบภายใน	ผู้เข้าร่วม
20. นางมุกดา	เกตต์แก้ว	สำนักประกันคุณภาพ	ผู้เข้าร่วม
21. น.ส.อัจฉราวรรณ	ฉัตรเวทิน	สำนักงานกฎหมาย	ผู้เข้าร่วม
22. น.ส.วิไลรัตน์	วิริยะวิบูลย์กิจ	ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพ	เลขานุการ
23. น.ส.นිරนุช	ภาชนะทิพย์	ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ
24. นางจิตติรัตน์	ปทุมมาศ	หัวหน้างานการเงิน กองคลัง	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยคณะผู้บริหารสังกัดสำนักงานอธิการบดี ได้เดินทางระหว่างวันที่ 16 - 20 พฤษภาคม 2551 เพื่อศึกษาดูงานทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของ

มณฑลसानซี ณ นครซีอาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งการศึกษาดูงานครั้งนี้ คณะผู้บริหาร สังกัดสำนักงาน อธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งจากกงสุลไทย อธิบดีกรมการ ศึกษา มณฑลसानซี และผู้บริหารจาก 2 มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของมณฑลसानซี นครซีอาน เพื่อนำมา ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาหน่วยงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีประเด็นต่างๆ ที่ ได้รับจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

รองอธิบดีกรมการศึกษา มณฑลसानซี ณ นครซีอาน :

รองอธิบดีกรมการศึกษา มณฑลसानซี ณ นครซีอาน ได้ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี และชี้แจงให้ทราบถึง ความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศไทย โดยได้รับความร่วมมือจากกงสุลไทยของเมืองซีอาน ทั้งทางด้านการศึกษา ซึ่งมี นักศึกษาไทยที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ และหวังว่าการศึกษาดูงานครั้งนี้จะช่วยสร้างความร่วมมือทาง วิชาการของมณฑลसानซีกับประเทศไทยในการพัฒนาการศึกษาไม่มากนัก

ความสำคัญของเมืองซีอาน เป็นศูนย์กลางตะวันตกของสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความสำคัญทางด้าน การพัฒนาเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ซึ่งมีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 6 พันปี มีวัดอุโบสถ มีราชวงศ์ที่เจริญคือ ราชวงศ์ฉิน ราชวงศ์ฮั่น และราชวงศ์ถัง โดยมณฑลसानซีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา เครื่องจักรกล วิทยาศาสตร์ ซึ่งมีฐานการผลิตเครื่องบิน นอกจากนี้ทางภาคเหนือของมณฑลसानซีมีทรัพยากร สิ่งแวดล้อม เช่น แก๊สธรรมชาติ และน้ำมัน ซึ่งการส่งออกน้ำมันเป็นธุรกิจหลักของมณฑล มีความเจริญทางการ ศึกษาในระดับสูง มีลักษณะจุดเด่นที่สำคัญ 5 ประการคือ

1. มณฑลसानซี มีมหาวิทยาลัยจำนวนมากที่สุด 76 แห่ง มีมหาวิทยาลัยของทหาร และมีมหาวิทยาลัย เปิด 47 แห่งที่มุ่งเน้นการศึกษาของผู้ใหญ่ เป็นการศึกษาต่อเนื่องสำหรับคนที่มั่งงานมาแล้ว คล้ายวิทยาลัยชุมชน (Community College) มีนักเรียนทั้งหมด 8 แสนคน โดยนักเรียนสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 23.50 ซึ่งจะรับนักเรียนสูงกว่ามณฑลอื่นของประเทศ มีประชากรของมณฑลกว่า 30 ล้านคน มีนักเรียนจาก มณฑลसानซีผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษามหาวิทยาลัยได้เป็นอันดับ 5 รองจาก ปักกิ่ง เซียงไฮ้ เจียงซู และหู เป่ย์

2. มหาวิทยาลัยของมณฑลसानซีมีคุณภาพสูง สืบเนื่องจากในปี ค.ศ. 1996 รัฐบาลจีนมีนโยบายและ เป้าหมาย ที่จะสร้างมหาวิทยาลัยติดอันดับ Top ในโลก 100 แห่ง ซึ่งเป็นโครงการ 211 ของรัฐบาล โดย เป้าหมายของมณฑลसानซี ต้องการมหาวิทยาลัยติดอันดับ 8 แห่ง ซึ่งในปี 1998 มหาวิทยาลัยของประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีนมีติดอันดับ 30 แห่ง ซึ่งปัจจุบันมณฑลसानซี มีมหาวิทยาลัยติดอันดับโลก 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเจียวจง มหาวิทยาลัย Northwest มหาวิทยาลัยหยางหมิง ทั้งนี้ การที่จะวัดมหาวิทยาลัยมีคุณภาพสูง ได้ คือ ต้องมีการเปิดสอนการศึกษาในระดับที่สูง ซึ่งมุ่งเน้นหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้มี คุณภาพ และรายวิชาที่เปิดสอนติดอันดับ 4 – 5 ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากมหาวิทยาลัยใน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการเปิดสอนรายวิชา (minor แล major) จำนวนมาก โดยมณฑลसानซี มี การศึกษาระดับปริญญาเอก 560 หน่วย เกี่ยวกับปริญญาเอกทางการเกษตร 7 หน่วย ซึ่งมีหน่วยที่รับ ปริญญาเอก ที่มีเกรด 1 ประมาณ 95 รายวิชา

3. ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยเอกชนมากขึ้น การศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนของมณฑลसानซีพัฒนารวดเร็วติดอันดับ 1 ของประเทศ โดยมีมหาวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีทั้งประเทศประมาณ 40 แห่ง ซึ่งมณฑลसानซีมีมหาวิทยาลัยเอกชน 7 แห่ง มีนักเรียนประมาณ 1 หมื่นคน

4. มีการกระจายการจัดการศึกษาทั่วทุกมณฑล โดยมณฑลसानซี มี 11 หน่วยการปกครอง ซึ่งทุกหน่วยการปกครองมีการเปิดสอนระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษาจากมหาวิทยาลัย โดยมีลักษณะเด่นคือสถาบันอุดมศึกษากระจายไปยังเมืองต่างๆ ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษา

5. มีพัฒนางานวิจัย (Research and Development) ค่อนข้างดี ทำให้มีผลงานวิจัยติดอันดับของประเทศและระดับโลกแล้ว โดยมีมหาวิทยาลัย Northwest University มีนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงในด้านชีววิทยาโบราณที่ได้รับรางวัลทางด้านอากาศยานการบิน วิจัยในเรื่อง วัสดุที่อยู่ในอุณหภูมิต่ำ ซึ่งใน 6 ปีไม่มีมหาวิทยาลัยใดได้รับรางวัลมาก่อน นอกจากนี้ เป็นมหาวิทยาลัยเกษตรที่ติดอันดับ ทางด้านมหาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีการป่าไม้ มีนักศึกษาที่มีคุณภาพสูง และติดอันดับ Top ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทางด้านเกษตรของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีผู้เชี่ยวชาญ การปลูกข้าวสาลี ข้าวโพด และถั่วทอดให้กับชาวนา ผลงานวิจัยด้านการโคนม มีการวิจัยทางด้านพืชเศรษฐกิจ เคมี ชีวภาพ เช่น ไบชา ไบหม่อน การวิจัยสัตว์ ซึ่งเป็นประโยชน์กับเศรษฐกิจและชุมชน

ในปัจจุบัน มีการขยายมหาวิทยาลัยในเขตหยางหมิงเป็นเขตการพัฒนาพิเศษ เนื่องจากมีมหาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ที่อยู่ในเขตหยางหมิงนี้มาก่อน จึงจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษทางการศึกษาและขยายมหาวิทยาลัยในเขตนี้ รัฐบาลจึงมีนโยบายขยายเขตการพัฒนาพิเศษเฉพาะทางการศึกษาด้านการเกษตรเป็นการเฉพาะในเขตนี้ ทั้งนี้ รองอธิบดีกรมการศึกษา ได้เชิญชวนให้ไปศึกษาดูงานที่เขตหยางหมิงในโอกาสต่อไป โดยมีนโยบายใช้การศึกษาในการพัฒนาประเทศ

อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมณฑลसानซี ยังมีปัญหาในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การศึกษาพัฒนารวดเร็ว ทำให้มีนักศึกษาจำนวนมาก ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนลดลง
2. บางมหาวิทยาลัยรับนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น 1-3 เท่า ทำให้มีจำนวนอาจารย์ในบางโปรแกรมไม่เพียงพอ

เพียงพอ

3. หลักสูตรบางโปรแกรมไม่เหมาะสมกับปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ เนื่องจากมณฑลसानซี มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก เช่น แก๊ส พลังงาน น้ำมัน แต่กลุ่มคนที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเคมี พลังงาน น้ำมัน ไม่เพียงพอ การผลิตบัณฑิตยังไม่สามารถรองรับกับความต้องการของตลาดให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจในเขตมณฑลได้

4. งบประมาณไม่เพียงพอ โดยรัฐบาลจะสนับสนุนให้กับมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับเป็นแบบล่าช้า นอกจากนี้ มีประเด็นการถามตอบที่เป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ

1. ในกรณีที่นักเรียนสอบเข้าได้เพียงร้อยละ 23.50 ส่วนที่เหลือร้อยละ 76.50 จะมีสถาบันการศึกษารองรับ เช่น การศึกษาระดับอาชีวศึกษา ซึ่งเมื่อจบการศึกษาจะมีโอกาสได้งานทำค่อนข้างมาก

2. กรณีที่ขาดวิศวกรด้านพลังงาน มีแนวทางคือ ปรับปรุงโปรแกรม และเพิ่มอาจารย์ผู้สอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

3. ลักษณะการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน นั้น มหาวิทยาลัยเอกชน จะไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล แต่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เนื่องจากนโยบายของรัฐให้อิสระในการ

บริหารจัดการ และมีเงินเดือนสวัสดิการที่ดีกว่า โดยมหาวิทยาลัยของรัฐจะได้รับเงินเดือนประมาณปีละ 5,000 หยวน ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชน จะได้รับเงินเดือนปีละ 8,000 หยวน

4. มีการควบคุมคุณภาพการศึกษาจากภาครัฐ โดยทุก 4 ปี รัฐบาลจะมีนโยบายควบคุมการศึกษา โดยมีทีมผู้เชี่ยวชาญไปตรวจคุณภาพทุกมหาวิทยาลัย ซึ่งมีเกณฑ์ คือ มหาวิทยาลัยเกรดดี มหาวิทยาลัยที่ต้องปรับปรุง จะได้รับใบเหลือง และมหาวิทยาลัยที่ไม่ผ่าน จะได้รับใบแดง ซึ่งไม่สามารถรับนักเรียนได้ และเกี่ยวข้องกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย โดยในรอบปีที่ผ่านมา มีมหาวิทยาลัยได้รับใบเหลืองบ้าง สำหรับเกณฑ์ตัวชี้วัดของกระทรวงการศึกษาแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน แบ่งเป็น 8 มาตรฐาน 19 ตัวชี้วัด ขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละสถาบัน โดยตัวชี้วัดหลัก ๆ คือ สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำ เท่ากับ 14 : 1 คน มาตรฐานหรือคุณภาพของห้องปฏิบัติการ จำนวนหนังสือในห้องสมุด สนามกีฬา และตัวชี้วัดทางด้านการศึกษาอื่น ๆ

5. นอกเหนือจากงบประมาณที่รัฐบาลให้การสนับสนุนกับมหาวิทยาลัยของรัฐแล้ว มหาวิทยาลัยจะมีงบประมาณสนับสนุนจากแหล่งทุนอื่นคือ รัฐบาลกลาง งานวิจัย เงินรับบริจาค การหาประโยชน์จากทรัพย์สิน (การให้เช่าสถานที่ โรงงานของมหาวิทยาลัย) มีการจัดสรรสวัสดิการให้กับบุคลากร ซึ่งขึ้นอยู่กับรายได้ของมหาวิทยาลัย

6. กรณีที่นักศึกษาเรียนไม่จบหรือออกกลางคัน มีจำนวนค่อนข้างน้อย ประมาณร้อยละ 1-2 เท่านั้น

7. ปัญหาของมหาวิทยาลัยในการพัฒนานักเรียนนักศึกษาล้าสมัยกับของประเทศไทย อันเนื่องมาจากวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยพยายามยกระดับคุณภาพของนักเรียนนักศึกษา และมุ่งเน้นการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบทางสังคม มีความขยัน มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ เน้นให้เป็นคนดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งปัญหาเรื่องการแต่งกาย ให้อิสระภาพในการแต่งกาย แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

8. ศูนย์บ่มเพาะธุรกิจและการจัดการทางด้านทรัพย์สินทางปัญญา จะมีศูนย์วิจัยที่มุ่งเน้นการวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยด้านเทคนิค ที่เป็นประโยชน์กับสังคม ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หลักของรัฐบาลจีน

9. โครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีลักษณะการบริหารงาน คือ การพิจารณาจากคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์สูงสุด รองลงมาคือ คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย (อธิการบดี) และผู้แทนจากคณาจารย์

กงสุลไทย ณ นครซีอาน

นายวศิน เรืองประทีปแสง กงสุลไทย ณ นครซีอาน ได้บรรยายให้ทราบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ในมุมมองของกงสุลไทยและความร่วมมือทางด้านวิชาการและการศึกษาระหว่างไทยและนครซีอาน จากประสบการณ์การทำงานที่สถานทูตเมืองปักกิ่ง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 – 2007 และเริ่มมาปฏิบัติงาน ณ นครซีอาน ในปี 2008 ซึ่งความสัมพันธ์ไทยและจีน ในปี 1975 มีการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 – 2008 ประมาณ 35 ปี ซึ่งแต่ก่อนความสัมพันธ์ไม่ราบรื่น เนื่องจากมีลัทธิอุดมการณ์ต่างกันในยุคสงครามเย็น มีการแบ่งพรรคแบ่งข้าง แต่เมื่อมีการเปิดความสัมพันธ์ระหว่างกัน มีความราบรื่นมาตลอดจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งมีความสัมพันธ์ในทุกด้านทั้ง ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การเกษตร ซึ่งแต่ละด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านการเมือง มีการร่วมแก้ปัญหาประเทศกัมพูชา และประเทศไคโลเคียง ซึ่งการได้รับความร่วมมือกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างยิ่ง มีการบริหารจัดการที่ดีและได้รับความร่วมมือผ่านองค์กรอาเซียน

นอกจากนี้ ยังมีการแลกเปลี่ยนระหว่างทั้ง 2 ประเทศ ราชวงศ์ไทยเกือบทุกพระองค์ที่ได้เสด็จเยือนอย่างเป็นทางการ เช่น สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ เสด็จเยือนในปี ค.ศ. 2000 ในฐานะผู้แทนพระองค์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เสด็จเยือนทั้งที่เป็นทางการและส่วนพระองค์ไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จเยือนเป็นทางการและประชุมวิชาการ ทั่วทุกแคว้นทุกมณฑล ยกเว้น ไต้หวัน ไม่ต่ำกว่า 25 ครั้ง และสมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณฯ เสด็จเยือนอย่างเป็นทางการเช่นกัน ส่วนฝ่ายประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมี นายกรัฐมนตรีเกือบทุกคนที่ได้ไปเยือนประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 และในปี 1999 ได้เยือนประเทศไทย ส่วนนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ได้มีโอกาสไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเช่นเดียวกัน ในแง่ของทวิภาคี ไม่มีปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับข้อพิพาททางด้านพรมแดน ถึงแม้จะมีพื้นที่ใกล้เคียงกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมากที่สุดคือ จังหวัดเชียงราย ก็ไม่มีปัญหาความบาดหมาง ในแง่การเมืองระหว่างประเทศ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีทั้งในกรอบสหประชาชาติ กรอบเอเปก กรอบอาเซียน ยุโรป มีความร่วมมือเป็นอย่างดี ตั้งแต่ความร่วมมือด้านพืช ผัก ผลไม้ของไทยและจีน สามารถส่งออกและนำเข้าระหว่างกันได้ เป็นกรอบอาเซียนของจีน ที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกัน ซึ่งประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ทำตัวอย่างทดลอง พืช ผัก ผลไม้ ทำให้นำเข้าและส่งออกที่ไม่โดนกีดกัน สามารถทะลุกันได้สะดวกมากขึ้น แต่การได้เปรียบเสียเปรียบขึ้นอยู่กับ การวางมาตรการของแต่ละฝ่าย ซึ่งขึ้นอยู่กับเจตนารมณ์ทางการเมืองระหว่างกัน

ด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน มูลค่าของการค้าไทย-จีน ในการนำเข้าและส่งออกมีจำนวนมาก ซึ่งการค้าและการลงทุน มีความราบรื่น และมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น เมื่อ 3 ปีที่ผ่านมาในปี ค.ศ. 2005 มีการหารือร่วมกันระหว่างรัฐมนตรีทั้ง 2 ฝ่าย โดยมีการกำหนดตัวเลขทางการค้าร่วมกัน ทั้งสองฝ่ายให้ทะลุถึง 5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณการลงทุนในปี ค.ศ. 2007 มีเพิ่มขึ้น 4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนเรื่องของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างกัน กำหนดให้ปี ค.ศ. 2007 เป็นปีท่องเที่ยวสากล และกำหนดให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 4 ล้านคนทั้ง 2 ฝ่ายรวมกัน โดยมีนักท่องเที่ยวจีนที่ไปเยือนประเทศไทย ประมาณ 900,000 – 1,000,000 ล้านคน ส่วนนักท่องเที่ยวไทยมาประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประมาณ 300,000 – 400,000 คน ซึ่งตัวเลขยังห่างเป้าหมายมาก

ด้านการศึกษา ประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการเปิดสถานทูตระหว่างกัน เริ่มจากเมืองปักกิ่ง ส่วนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเปิดที่กรุงเทพฯ โดยเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1989 ที่เมืองกวางจง เมืองคุนหมิง เมืองเซียงไฮ้ เมืองเฉิงตู และเมืองหยางมิง ส่วนเมืองซีอาน เปิดสถานกงสุลในปี ค.ศ. 2006 ซึ่ง 2 ปีให้หลังในปี ค.ศ. 2008 ช่วงเดือนพฤษภาคม 2008 ทางกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้อนุมัติให้ยกสถานะจากสำนักงานกงสุล เป็นสถานกงสุลใหญ่ นครซีอาน โดยมี 2 แห่งที่ได้รับการยกฐานะคือ ณ นครซีอาน และหยางมิง ภายในเดือนพฤษภาคมนี้ เพื่อขยายความร่วมมือในทุกๆ ด้านระหว่างกัน ซึ่งภูมิภาคนี้ที่ผ่านมายังไม่มีผู้แทนจากประเทศไทย นับว่าเป็นมณฑลที่สำคัญของภูมิภาคตะวันตกและภาคกลางของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยประเทศไทยนอกจากที่เมืองปักกิ่ง มีสถานเอกอัครราชทูตแล้ว ยังมีอีก 7 แห่ง ที่เป็นสถานกงสุลไทย ไม่นับรวมที่ฮ่องกงและไทเป โดยทางการศึกษาไทยกับจีน มีความร่วมมือมานานแล้ว ล่าสุดในปี ค.ศ. 2007 ที่ผ่านมา พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีของประเทศไทยได้มาเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการ และได้ลงนามทำข้อตกลงในการรับรองวุฒิการศึกษาที่จบของสถาบันอุดมศึกษาระหว่างกัน ทำให้มีการส่งเสริมทางการศึกษาที่มีความใกล้ชิดมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยไม่เคยลงนามกับประเทศอื่นมาก่อน

ด้านภาษาจีน มีความสำคัญมากขึ้นในโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย มีความสัมพันธ์กับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมากขึ้น ทำให้เกิดภาวะความนิยมในการเรียนภาษาจีน นอกจากสนใจเรียนภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีผู้ที่สนใจภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนมากขึ้น แทนที่จะเป็นภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และสเปน ซึ่งปัจจุบันภาษาจีนได้รับความนิยมมากขึ้น ทำให้มีนักเรียนไทยที่สนใจเรียนภาษาจีนมากขึ้น ในรอบ 15 ปีที่ผ่านมาหลังจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเปิดประเทศ นอกจากจะไปเรียนที่ไต้หวัน หรือสิงคโปร์ หรือฮ่องกง มีผู้สนใจเรียนที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประมาณ 1,500 - 2,000 คน ทั้งระยะยาวและระยะสั้น

ด้านความสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการติดต่อกันมานานแล้ว โดยมีการทำข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลจีน ซึ่งในช่วงเดือนพฤษภาคม 2008 นายสมักร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรีของประเทศไทย มีกำหนดการมาเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงวันที่ 15 - 17 พฤษภาคม 2008 ณ เมืองปักกิ่งและเมืองกวางเจา แต่ได้เลื่อนการเดินทางออกไป เนื่องจากเกิดแผ่นดินไหว ทำให้การลงนามเพื่อทำข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษาไทยกับจีนเลื่อนออกไป ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวจะช่วยให้เกิดความร่วมมือที่รอบด้านและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการแลกเปลี่ยนสถาบันอุดมศึกษา มุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านนักศึกษา ด้านวิชาการ งานวิจัย รวมถึงการแลกเปลี่ยนการเรียนระหว่างกัน ซึ่งปัจจุบันมีการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศไทยยังมีน้อย โดยประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมุ่งเน้นประเทศตะวันตกมากกว่า หรือทางยุโรป สหรัฐอเมริกา ซึ่งสถาบันการศึกษาหลายแห่งจากต่างประเทศให้ความสนใจกับสถาบันการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนค่อนข้างมาก เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาที่ติดอันดับของประเทศและระดับโลก ทำให้สถาบันการศึกษาต่างประเทศนิยมมาแลกเปลี่ยนความร่วมมือระหว่างกัน ส่วนประเทศไทยยังมีความร่วมมือกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนค่อนข้างน้อย ในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมา สกอ. เริ่มเข้ามาในเขตมณฑลนี้ เนื่องจากในอดีตกระทรวงการต่างประเทศ เน้นการติดต่อในมณฑลนี้ น้อย ก่อนหน้าที่มาตั้งกงสุลไทยเมืองซีอาน ยังไม่มีจุดที่จะแลกเปลี่ยนมากนัก เพราะไปเน้นมณฑลทางภาคตะวันออก และภาคตะวันตกที่อยู่ใกล้กับประเทศไทย เช่น ยูนาน กวางตุ้ง เซียงไฮ้ ปักกิ่ง แต่ในปัจจุบันมีความร่วมมือทางการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากเมืองซีอาน มีการพัฒนาในทางที่ถูกที่ควรมากขึ้น จึงเป็นทางเลือกของมหาวิทยาลัยด้านการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเกษตรและป่าไม้ ที่มีความก้าวหน้าทางด้านโคนนึ่ง การปรับปรุงพันธุ์ เช่นเดียวกับประเทศไทย

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีค่อนข้างดี โดยมีเซตนิคมที่เป็นโรงงานผลิตเครื่องบินขนาดเล็กและขนาดกลาง มีสนามบินให้เครื่องบินทดสอบ และมีโรงเรียนการบินสำหรับนักบิน เนื่องจากมีลานบินที่ได้มาตรฐานและเป็นลานบินที่ค่อนข้างเสีย ถ้านักบินที่ผ่านการทดสอบถือว่าได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นความภูมิใจของนักบิน ทั้งนี้ หากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สนใจจะสร้างความร่วมมือ คงต้องพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบร่วมกัน โดยกงสุลไทยยินดีที่สร้างความสัมพันธ์ในการติดต่อประสานงานให้ได้

สำหรับประชาชนจีน จำนวนคนรู้หนังสือมีตัวเลขที่ไม่แน่ชัด เพราะการศึกษาในถิ่นทุรกันดาร ทั้งในระบบและนอกระบบยังทำได้ไม่ดี เนื่องจากยังมีเขตที่มีคนยากจนค่อนข้างมาก ซึ่งมีรายได้ไม่ถึง 300 หยวนต่อปี บางมณฑลมีพื้นที่ร้อยเปอร์เซ็นต์เป็นที่ราบหุบภูเขาหรือที่ราบสูงร้อยละ 93 ส่วนอีกร้อยละ 7 เป็นที่ราบและแม่น้ำ ทำให้การเพาะปลูกค่อนข้างจำกัด แต่รัฐบาลจีนโดยกระทรวงการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังพัฒนาระบบเพื่อให้คนที่ไม่รู้หนังสือลดน้อยลงไปเรื่อยๆ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชนบทและการแก้ไขคนไม่รู้หนังสือมากขึ้น และ

มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านคมนาคม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การศึกษาเข้าถึง เช่น ที่เมืองปักกิ่ง มีการศึกษาทางไกลให้กับชาวบ้านได้หาความรู้ในโรงเรียนและชุมชน ผ่านรายการโทรทัศน์ ซึ่งการจัดการศึกษายังต้องเสียค่าใช้จ่ายอยู่ ไม่เหมือนกับประเทศไทย ที่การจัดการศึกษาภาคบังคับไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

นักศึกษาจีนมาเรียนที่มหาวิทยาลัยในเมืองไทยมีจำนวนค่อนข้างมาก แต่เมื่อเรียนจบเวลากลับมาทำงานไม่มีการรับรองวุฒิทางการศึกษาที่จบของประเทศไทย ทำให้ไม่สามารถทำงานได้ ดังนั้น จึงมีนโยบายลงนามด้านคุณวุฒิทางการศึกษาระหว่างสถาบันศึกษา เพื่อให้นักเรียนที่จบสามารถทำงานได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าว เกิดจากระบบการศึกษาที่ต่างกัน ดังนั้น สถาบันการศึกษาประเทศไทย ควรคำนึงถึงการเปิดหลักสูตรนานาชาติเพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิที่กำหนด และสอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศ ซึ่ง กพ. ของประเทศไทยมีการรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาอัตโนมัติค่อนข้างมาก ซึ่งแต่ก่อนคนที่จบจะรับราชการกว่าจะเทียบคุณวุฒิ ใช้ระยะเวลาเป็นปี แต่ปัจจุบันการรับรองวุฒิการศึกษาช่วยส่งเสริมให้นักเรียนของแต่ละสถาบันมีความมั่นใจว่า เป็นมหาวิทยาลัยที่ยอมรับ นอกจากนี้ ประเทศไทยมีจุดเด่นทางด้านวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความเจริญทางด้านวัตถุ มีความเป็นอยู่ที่ดี และมีค่าเล่าเรียนไม่แพงเหมือนประเทศแถบยุโรป ทำให้มีนักเรียนมาเรียนถึงแม้จะมีตัวเลขน้อย

มหาวิทยาลัย Xi'an International University

มหาวิทยาลัย Xi'an International University จัดตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1952 ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัย 1 ใน 4 ของมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่เปิดสอนด้านภาษา ซึ่งมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง มหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้ มหาวิทยาลัยฟางตง และมหาวิทยาลัยซีอานนานาชาติ ก่อนปี ค.ศ. 1985 เปิดสอนภาษาต่างประเทศอย่างเดียว ภายหลังปี ค.ศ. 1988 เปิดสอนหลักสูตรการท่องเที่ยว การบริหารธุรกิจ และภาษาจีน มี Major 37 หลักสูตร เดิมมีหลักสูตรภาษาต่างประเทศ 7 ภาษา แต่ปัจจุบันพัฒนาเป็น 14 ภาษา โดยภาษาไทยจะเปิดรับนิสิตในปี ค.ศ. 2008 และปี ค.ศ. 2005 มีการสร้าง Campus ใหม่ เปิดสอนระดับปริญญาตรี โท และอนุปริญญา ซึ่งระยะทางห่างจาก Campus เดิม ประมาณ 25 กิโลเมตร เป็นมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศที่อยู่ในเขตการปกครองตะวันตกเฉียงเหนือ บัณฑิตที่จบการศึกษาส่วนใหญ่จะได้งานทำของสถานทูต สำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนมี 37 หลักสูตร ส่วนใหญ่เรียนภาษาอังกฤษ ห้องละ 30 คน ส่วนภาษาไทยและภาษาอินเดียจะเปิดรับนักศึกษาค่อนข้างน้อย ปีละ 1 ห้อง ๆ ละ 25 คน โดยในอนาคตจะเปิดสอนภาษาจีน ซึ่งขึ้นอยู่กับช่วงเวลาและต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการศึกษาจีนก่อน

ปัจจุบันมีนักศึกษามากกว่า 20,000 คน ประกอบด้วย ระดับปริญญาโท ปริญญาตรี และอนุปริญญา เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี 13,000 คน มีบุคลากร 903 คน มีนักศึกษาต่างประเทศที่มาจากประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ฝรั่งเศส อังกฤษ อินเดีย ซึ่งประมาณร้อยละ 80 มาเรียนภาษาจีน มีโครงการความร่วมมือกับโรงเรียนในประเทศประมาณ 48 แห่ง มีโครงการแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ 40 แห่ง มีนักศึกษาต่างประเทศประมาณ 600 กว่าคน มีอาจารย์ต่างประเทศมาสอนภาษา ประมาณ 50 คน มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ฝรั่งเศส อังกฤษ เปิดสอนภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอินเดีย รวมทั้งภาษาไทยที่จะเปิดสอนในปี ค.ศ. 2008 มีการคัดเลือกเรียนภาษาจะพิจารณาจากการสอบคัดเลือกปีละครั้งเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยรัฐบาล โดยแต่ละมณฑลกระทรวงการศึกษาจะมีการกำหนดโควตาจำนวนนักศึกษาที่จะรับนักศึกษาได้กี่คน เช่น มหาวิทยาลัยภาษา จะรับนักศึกษาได้ 3,500 คน นอกจากนี้ การคัดเลือกอาจารย์ จะเปิดรับอาจารย์จากทั่วโลกที่จบวุฒิปริญญาเอก.

นอกจากนี้ การบริหารจัดการของโรงแรมที่พักภายในมหาวิทยาลัย จะมีคนภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยการให้บริการของโรงแรมจะแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ พัก 4 คนต่อปี เสียค่าใช้จ่าย 1,200 หยวน พัก 6 คนต่อปี เสียค่าใช้จ่าย 1,000 หยวน

สำหรับงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล ในรอบปีที่ผ่านมาประมาณ 50 ล้านหยวน รวมเงินเดือนอาจารย์ และห้องปฏิบัติการ สำหรับการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อมาใช้ในการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้รับผิดชอบในการชำระหนี้ โดยมีเงินรายได้จากค่าธรรมเนียมการศึกษาและจากการจัดโปรแกรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เนื่องจากในแต่ละปีมีการรับนิสิตเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องสร้าง Campus ใหม่ ทำให้ต้องกู้ยืมเงินจากธนาคาร โดยมหาวิทยาลัยในเมืองจีน จะมี 2 รูปแบบ คือ สังกัดกระทรวงการศึกษา จะได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลค่อนข้างมาก และสังกัดรัฐบาลมณฑล ขึ้นอยู่กับมณฑลมีงบประมาณมากน้อยเพียงใด

มหาวิทยาลัย Northwest University

มหาวิทยาลัย Northwest University มีการจัดตั้งมานานถึง 106 ปี เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่สำคัญของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และติดอันดับ 1 ใน 100 มหาวิทยาลัยระดับโลก ที่สังกัดรัฐบาลมณฑลส่านซี มีบุคลากร 2,300 คน เป็นอาจารย์ 1,200 นักศึกษามากกว่า 20,000 คน มี 3 Campus มีการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี 71 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 143 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 84 หลักสูตร เปิดสอนหลักสูตรที่หลากหลายนอกเหนือจากหลักสูตรทางด้านเกษตรและเทคโนโลยี มีโครงการแลกเปลี่ยนประมาณ 20 ประเทศ และมหาวิทยาลัยกว่า 80 แห่ง มีนักศึกษาต่างประเทศ ทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาวกว่า 600 คน นอกจากนี้ เป็นมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับ 1 ใน 30 ของมณฑลส่านซี และติดอันดับต้นๆ ด้านการวิจัย 1 ใน 4 ของประเทศและติดอันดับโลก สืบเนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ที่มีประวัติมากกว่า 100 ปี และมุ่งเน้นด้านการวิจัย รับนักเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งของมหาวิทยาลัย ที่มีเป้าหมายชัดเจนในการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ซึ่งการทำวิจัยจะช่วยให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพสูง ผู้บริหารและอาจารย์ให้ความสำคัญกับการทำวิจัย โดยมีเป้าหมายร่วมกันที่จะติดอันดับ Top Ten ด้านวิจัย โดยในปี ค.ศ. 2003 มหาวิทยาลัยได้รับรางวัลอันดับ 1 ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ทางด้าน Biology วิจัยเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ ซึ่งในรอบ 8 ปี ไม่มีมหาวิทยาลัยใดได้รางวัลนี้ ทำให้มีการทำวิจัยค่อนข้างดีและนำหน้าของโลก นอกจากนี้ ยังมีห้องปฏิบัติการที่ติดอันดับของประเทศ ทางด้าน Geography ซึ่งเปิดโอกาสให้มีผู้เข้าทำจากต่างประเทศ มีโครงการวิจัยเกี่ยวกับ ยา และวิธีการคัดเลือกยา

ความสำเร็จด้านงานวิจัย เนื่องจากมีอาจารย์รองรับงานวิจัยและตีพิมพ์เผยแพร่ ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติค่อนข้างมาก และจากวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ซึ่งเป็นลักษณะงานวิจัยพื้นฐานและงานวิจัยเชิงประยุกต์ มีการทำวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ซึ่งมหาวิทยาลัยจะรองรับการดำเนินงานตามนโยบายที่รัฐบาลต้องการ เช่น

- ประเทศต้องการพัฒนาทางด้านพลังงานจากน้ำมัน และแก๊สธรรมชาติ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้สร้างความร่วมมือกับบริษัทเพื่อลงทุนในการหาแหล่งน้ำมัน จากเดิมที่ประเทศได้น้ำมันจากทางบก ต้องการหาพลังงานทดแทนเพิ่มเติมจากแหล่งน้ำทางทะเล จึงทำโครงการวิจัยร่วมเพื่อหาแหล่งน้ำมันที่มณฑลเสฉวน มีการลงทุนประมาณ 150 ล้านหยวน

- มีการทำวิจัยทางด้านชีวเคมีที่ดี เช่น การปรับปรุงข้าวสาลี เป็นโครงการที่ติดตลาดของประเทศ
- มีโครงการร่วมมือกับประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา

- มีการวิจัยทางด้านวัตถุโบราณ และนักวรรณคดีที่เก่งและมีชื่อเสียง
- มีห้องปฏิบัติการที่สำคัญทางด้านโบราณสถาน ซึ่งมีการเก็บกระดูกของคนโบราณ

โดยมีมาตรการให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัย คือ มีเวทีให้อาจารย์รุ่นใหม่ เป็นผู้ช่วย และบังคับให้ทุกคนต้องทำงานวิจัย กำหนดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำงานวิจัย โดยให้นักศึกษาระดับปริญญาโทและเอก เข้าร่วมทำโครงการวิจัย

สำหรับการจัดการด้านทรัพย์สินทางปัญญาและการจดสิทธิบัตร ซึ่งผลงานวิจัยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีหน่วยงานจัดการทางด้านทรัพย์สินทางปัญญา และการจดสิทธิบัตร ซึ่งรัฐบาลและมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญอย่างมาก ซึ่งในการบริหารจัดการด้านทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ มหาวิทยาลัยและเจ้าของผลงาน จะมีเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรค่าตอบแทน เป็น 2 ประเภทคือ

1) กรณีที่อาจารย์ใช้ห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย ลิขสิทธิ์จะเป็นของมหาวิทยาลัย มีกำไรจัดสรรให้มหาวิทยาลัย ร้อยละ 35 และอาจารย์ ร้อยละ 65

2) กรณีที่อาจารย์ไม่ใช้ห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย ลิขสิทธิ์จะเป็นของเจ้าของผลงาน

ด้านงบประมาณ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล แต่ส่วนใหญ่ไม่มากนัก ถึงแม้โครงการจะมีจำนวนมาก แต่เงินรายได้ที่ได้รับค่อนข้างน้อย เช่น มีการเซ็นสัญญา 300-400 หยวน แต่เงินที่ได้รับประมาณ 100 หยวน

ด้านกิจกรรมพัฒนานิสิต มีการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิต โดยแบ่งเป็นกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- กิจกรรมตามนโยบายของประเทศ เช่น แผ่นดินไหว มีการจัดกิจกรรมให้นิสิตบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือประชาชน กีฬาโอลิมปิก มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้

- กิจกรรม Party มีการจัดกิจกรรมร้องเพลง เต้น การแข่งขันกีฬาฤดูใบไม้ผลิ

- กิจกรรมอื่น ๆ เช่น การแข่งขันต่าง ๆ

- กิจกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์ ให้นักศึกษาคิด Project และส่งเข้าแข่งภายในและภายนอกมณฑล ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับรางวัลกลับมา โดยที่ผ่านมามีนักศึกษาเข้าร่วมแข่งขัน 5 โครงการ ได้รับรางวัลกลับมาทั้งหมด

- กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับนิสิตช่วงปิดเทอม เพื่อสอนหนังสือให้กับชาวนาหรือเด็กในชนบท

- กิจกรรมในช่วงเวลาเรียน และกิจกรรมเพื่อช่วยสังคม โดยกิจกรรมที่นักศึกษาจัดจะมีผู้เข้าร่วมประมาณร้อยละ 10

สำหรับกรณีที่มีนักศึกษาขาดแคลนทุนทรัพย์ มหาวิทยาลัยมีการให้ความช่วยเหลือในหลายด้าน เช่น เงินกู้จากรัฐบาล ร้อยละ 18-23 ของมหาวิทยาลัยทั้งหมด เงินช่วยค่าเล่าเรียน และมีเงินบริจาคจากสังคม

ด้านกฎหมาย มีหน่วยงานที่ดูแลด้านกฎหมายให้กับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นที่ปรึกษาด้านกฎหมาย 1 ท่าน ดูแลทุกด้านของมหาวิทยาลัยกับอาจารย์ และมหาวิทยาลัยกับสังคมต่าง ๆ

ด้านการประกันคุณภาพ มีระบบการตรวจสอบมหาวิทยาลัยก่อนที่รัฐบาลจะเข้ามาประเมิน ซึ่งมีการตรวจสอบทุกปี สำหรับตัวชี้วัดที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้เป็นมหาวิทยาลัยติดอันดับโลก นั้น มหาวิทยาลัยไม่ได้ให้ความชัดเจนที่แน่ชัด แต่มีนโยบายหลักของประเทศที่มีโครงการ 211 ที่มุ่งสร้างมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง 1 ใน 100 ของโลก

ด้านการวางแผน มีการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย โดยจะมีสำนักงานจัดวิชาวางแผน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลตามโครงการ 211 ที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยติดอันดับ 1 ใน 100 ของมหาวิทยาลัยโลก

และเป็นแผนของมหาวิทยาลัยเหมือนกัน โดยแต่ละหน่วยงานจะมีแผนงานของตนเอง การดำเนินงานมีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม จากการบริจาคให้กับนักศึกษา ซึ่งมีบริษัทให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนการเงินให้กับมหาวิทยาลัย การฝึกงานของนักศึกษา กับบริษัท

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์ มีวิธีการรับอาจารย์และบุคลากรที่มีศักยภาพด้านวิจัย มีการสร้างแรงจูงใจและผลตอบแทนให้กับอาจารย์ คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง รับอาจารย์จากมหาวิทยาลัยอื่นที่มีคุณภาพ ประมาณร้อยละ 66 และรับนักศึกษาที่จบปริญญาเอกทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วโลก โดยมีสวัสดิการให้ 2 ส่วน คือ สวัสดิการด้านความเป็นอยู่ และเงินรายได้จากการทำงานวิจัย

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาดูงานจากความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ

1. สิ่งประทับใจในการศึกษาดูงาน ณ นครซีอาน สาธารณประชาชนจีน

1.1 ภาพรวมการศึกษาระดับอุดมศึกษาของจีน

คณะดูงานได้รับการต้อนรับที่อบอุ่น ความพร้อมเพียงของผู้มาต้อนรับเป็นรูปแบบเดียวกัน ในการจัดป้ายต้อนรับขนาดใหญ่ เป็นภาษาจีน และภาษาอังกฤษ ทุกมหาวิทยาลัยรู้จักไทยในฐานะผู้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวและมีความร่วมมือที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะกับราชวงศ์

รัฐบาลจีนให้ความสำคัญด้านการศึกษาอย่างมาก โดยจะเห็นได้จากการมีแผนปฏิบัติการที่กำหนดยุทธศาสตร์ และโครงการเพื่อรองรับการพัฒนาทางการศึกษาอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการ 211 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยสถาบันการศึกษาสามารถเสนอโครงการที่สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการ 211 ของรัฐบาล จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณมาบริหารจัดการเพื่อตอบสนองนโยบายภาครัฐได้อย่างชัดเจน เป็นการเสริมสร้างและพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ เพื่อความมั่นคงของภาครัฐได้เป็นอย่างดี

1.2 Xi'an International University

- มุ่งเน้นด้านภาษา เป็นมหาวิทยาลัยที่สอนภาษาต่างประเทศ 1 ใน 4 แห่งแรกของประเทศโดยมีความโดดเด่นในเรื่องการสอนภาษาต่างประเทศจนได้รับความนิยมในอันดับต้น ๆ และยังเป็นพันธมิตรทางการศึกษากับโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 118 แห่ง ตลอดจนได้จัดทำโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศกว่า 40 แห่ง

- ตั้งอยู่ในเขตชานเมือง ซึ่งเป็นเขตพัฒนา มีพื้นที่กว้างขวางมาก โดยมีการเปิดอาคารใช้งานที่แล้วเสร็จเพียงบางอาคารเท่านั้น ซึ่งอาคารสถานมีรูปทรงทันสมัยและแปลกตา เป็นสิ่งดึงดูดใจของผู้พบเห็นและผู้สนใจเข้ามาศึกษา มหาวิทยาลัยมีการวางแผนพัฒนาทางกายภาพไว้อย่างเต็มรูปแบบที่ชัดเจน ทำให้มองเห็นจุดของการพัฒนาในอนาคตได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถวางแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับการพัฒนาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ ทั้งด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ เป็นต้น และจากการสอบถามผู้บริหารของมหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่า มีการบริหารงานแบบพึ่งพาตนเองสูง โดยรัฐบาลจะให้เงินสนับสนุนเป็นส่วนน้อย แต่จะต้องมีการหารายได้ของตัวเองเพื่อให้สามารถอยู่ได้ และมีความพยายามในหลายด้าน เช่น การเปิดสาขาการเรียนการสอนหลายหลักสูตร การจัดให้มีการฝึกอบรมทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นทางด้านภาษา ซึ่งเป็นแกนหลักของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มีการจ้างบุคลากรภายนอกมาบริหารงานด้านการโรงแรมของมหาวิทยาลัยด้วย

1.3 Northwest University

Northwest University นครซีอาน เป็นมหาวิทยาลัยเน้นงานด้านการวิจัยเป็นหลัก ได้รับรางวัลผลงานวิจัยในระดับนานาชาติ และมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับ 1 ใน 100 ของโลก และเป็น 1 ด้านการวิจัยในมณฑลส่านซี มหาวิทยาลัยมีศักยภาพและความพร้อม ด้าน บุคลากรมีความพร้อม วิชาการเด่น หากได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ ก็พร้อมมีผลงานเป็นที่ปรากฏ และนอกจากงบประมาณหลักที่ได้จากภาครัฐแล้ว ยังมีความร่วมมือของหน่วยงาน ชุมชน บริษัท และองค์กรต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในรูปของเงินบริจาค รวมถึงการรับนักศึกษาเข้าทำงาน เป็นต้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้ใช้โอกาสในส่วนนี้จัดทำโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับบริษัท สถาบันและองค์กรในรูปแบบต่างๆ ทำให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างสถาบันการศึกษา กับชุมชนและองค์กรต่างๆ ที่เห็นความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญ Northwest University ได้กำหนดเป้าหมายของตัวเองไว้อย่างชัดเจนในการเป็นหนึ่งในด้านวิจัย โดยได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะรางวัลที่ 1 ที่เป็นความภาคภูมิใจของมหาวิทยาลัยคือ การวิจัยเกี่ยวกับ ชีววิทยา (กำเนิดมนุษย์มีมาเมื่อไร) และเหตุผลหนึ่งที่ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถทำการวิจัยจนได้ติดอันดับ คือ มีห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ (Laboratory) ติดอันดับ Top จาก 27 ประเทศ และงานวิจัยส่วนใหญ่ที่กำหนดขึ้นมาพิจารณาจากความต้องการของประเทศ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการทำโครงการวิจัยนั้นขึ้นมา ปัจจุบันดำเนินการวิจัย เรื่อง น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ และข้าวสาลี เป็นต้น งานวิจัยเหล่านี้ล้วนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ รวมทั้งบริษัทเอกชนร่วมทุนด้วย

2. สิ่งที่ได้เรียนรู้หรือแนวปฏิบัติที่ดี (ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ)

2.1 ภาพรวมการศึกษาระดับอุดมศึกษาของจีน

- มหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง มีเป้าหมายในการติดอันดับโลกที่ชัดเจน จึงมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย เพื่อความเป็นเลิศ และการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว
- มหาวิทยาลัยมีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นการควบคุมแนวนโยบายให้ได้เหมือนกันในทุกมหาวิทยาลัย สำหรับการควบคุมคุณภาพมีการประเมินทุก 5 ปี มีตัวบ่งชี้ 19 ตัว แต่เนื่องจากมีเวลาน้อย และทางผู้บริหารไม่ค่อยให้ข้อมูล จึงอาจต้องสร้างสัมพันธ์มากกว่านี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงเพิ่มเติม และสามารถ Benchmark ได้ด้วย
- จากการศึกษาดูงานของมหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง พบว่า หลักสูตรการสอนทั้ง 2 มหาวิทยาลัย มีตั้งแต่ระดับอนุปริญญาขึ้นไป แต่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เริ่มที่ระดับปริญญาตรี ทำให้ขอบข่ายงานในการเปิดสอนและการรองรับนิสิตต่างกัน
- บุคลากรให้ความสำคัญและเข้าใจในเรื่องของหลักสูตร อันเป็นภารกิจหลักเพื่อการพัฒนา นิสิตในเป้าหมายเดียวกัน คือ เน้นเป็นคนดี (ก่อนเก่ง) : มีความรับผิดชอบต่อสังคม ชยัน และต้องการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.2 Xi'an International University

- มหาวิทยาลัย Xi'an International University มีนโยบายที่ชัดเจนเน้นทางด้านภาษา และการพยายามพึ่งพาตนเองของมหาวิทยาลัย เพื่อจะเป็นผู้นำทางด้านภาษาของประเทศให้ได้
- มีการวางแผนด้านกายภาพเพื่อรองรับการบริหารจัดการในอนาคตไว้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับนานาชาติ อันหมายถึงการยอมรับและควมมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

2.3 Northwest University

- มหาวิทยาลัย Northwest University มีความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเป็นโครงการแลกเปลี่ยนถึง 20 ประเทศ และโครงการความร่วมมือ 80 กว่าแห่ง ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งของการแบ่งปันข้อมูลที่ดีของแต่ละมหาวิทยาลัยที่ร่วมมือกัน จึงทำให้เกิดเป็นศูนย์รวมข้อมูลที่ดี ของแต่ละมหาวิทยาลัย
- การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการวิจัยในเชิงปริมาณอย่างชัดเจน สอดคล้องนโยบาย ในโครงการ 211ของรัฐบาล นิสิตมีคุณภาพสูง บุคลากรในมหาวิทยาลัยต้องทำวิจัย และการวิจัยเพื่อประชากรทั้งประเทศ
- มหาวิทยาลัย Northwest University พยายามหาจุดเด่นของตัวเอง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เต็มความสามารถ ทำให้ประสบความสำเร็จ มีผลงานเป็นที่ปรากฏชัดเจน และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ

3. สิ่งที่จะนำไปปรับใช้กับการทำงาน

3.1 ระบบประกันคุณภาพของการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสาธารณรัฐประชาชนจีนยังไม่เปิดเผยชัดเจน จึงเป็นเรื่องที่น่าค้นหาวิธีที่ส่งผลให้สามารถมีการควบคุมคุณภาพ รวมทั้งแนวทางการนำพาให้มหาวิทยาลัยสามารถติดอันดับโลกได้ นับว่าน่าสนใจที่ต้องขอความร่วมมือเพื่อศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องระบบประกันคุณภาพของสาธารณรัฐประชาชนจีนต่อไป

3.2 มหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง มีระบบการตรวจสอบภายในเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย แต่เนื่องจากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ มีเวลาค่อนข้างจำกัด จึงทำให้ไม่สามารถเจาะลึกข้อมูลเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบภายในของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ เพราะฉะนั้นสำนักงานตรวจสอบภายในจึงมีความคิดที่จะจัดทำโครงการพัฒนาวิชาการศึกษาดูงานในสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบภายในของประเทศ สังคมนิยมว่ามีความแตกต่างจากระบบการตรวจสอบภายในของประเทศประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใด เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ร่วมกัน โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยต่างๆ และส่วนราชการอื่นที่สนใจ อีกทั้งเป็นการสร้างรายได้ให้มหาวิทยาลัยอีกทางหนึ่งด้วย

3.3 ถ่ายทอดแนวความคิดในการทำงานให้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สังคม ประเทศ ให้กับบุคลากรภายในสำนักงานตรวจสอบภายใน

3.3 มหาวิทยาลัย Xi'an International University การบริหารงานของมหาวิทยาลัยเน้นไปด้านการสอน ภาษา แต่ยังมีกิจกรรมหนึ่งของมหาวิทยาลัย คือ การบริหารจัดการโรงแรม ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หนึ่งของมหาวิทยาลัย ซึ่งการบริหารงานโรงแรมมหาวิทยาลัยจะเน้นไปที่การจ้างมืออาชีพมาบริหารงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จและสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งประเด็นนี้คิดว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรจะแยกส่วนว่างานใดบ้างควรจะอยู่ในระบบราชการและงานใดบ้างที่ควรทำในรูปแบบของธุรกิจไปเลย

3.4 มหาวิทยาลัย Northwest University สามารถติดอันดับโลกด้านการวิจัยได้ในอันดับ 1 ใน 100 เพราะมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่ชัดเจนและมุ่งเน้นไปทางด้านการศึกษา โดยพยายามผลักดันและกระตุ้นให้เกิดผลงานวิจัยขึ้น ซึ่งใช้หลายแนวทาง แต่แนวทางหนึ่งที่สามารถทราบได้คือ แรงจูงใจในด้านผลตอบแทนที่ผู้ทำวิจัยจะได้รับมีอัตราส่วนค่อนข้างสูง ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรมีการทบทวนในส่วนของแรงกระตุ้นด้านค่าตอบแทน และตำแหน่งทางวิชาการของผู้ทำวิจัย เพราะจากการสอบถาม อาจารย์ส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย Northwest University มาจากนิสิตของมหาวิทยาลัยเองที่มีผลงานดี

3.5 ควรมีกลยุทธ์ในการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจในหน่วยงาน และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและผลักดันให้มหาวิทยาลัยก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยและเป็นผู้นำทางการศึกษาในศาสตร์ที่มีชื่อเสียงและให้เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

3.6 ควรมีการดำเนินการให้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับการรับรองจากต่างประเทศ รวมทั้งของสาธารณรัฐประชาชนจีน(สำหรับนิสิตต่างชาติมาเรียนที่ มก.)

3.7 ควรให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

3.8 ควรมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเพื่อเผยแพร่ของมหาวิทยาลัย เน้นข้อมูลที่เป็นตัวชี้วัด

3.9 ควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน โดยมีกลไกและสิ่งสนับสนุนมาดำเนินการ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

(รศ.กมลพรรณ นามวงศ์พรหม)
รองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพ
หัวหน้าคณะเดินทาง

(ผศ.กรรทอง รัตนวงศ์สวัสดิ์)
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายอำนวยการ
รองหัวหน้าคณะเดินทาง

(นางสาววิไลรัตน์ วิริยะวิบูลย์กิจ)
เลขานุการ

(นางสาวนිරนุช ภาชนะทิพย์)
ผู้ช่วยเลขานุการ

(นางสาวจิตติรัตน์ ปทุมมาศ)
ผู้ช่วยเลขานุการ

(นางมุกดา เกตุแก้ว)
บันทึกการศึกษาดูงาน